

[...]

30.137/I/PF

[...]

Ter zitting van 12 en 19 november 1998 en 20 december 1999 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan de door uw voorganger gestelde vraag om advies betreffende de eventuele toevoeging van een tweetalig adjunct aan de administrateur-generaal, een eentalige van de Franse taalrol, van de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (HZI). Met vijf stemmen van de Nederlandse afdeling en twee stemmen en één onthouding van de Franse afdeling, heeft zij het volgende advies uitgebracht.

Artikel 43, § 6, van de taalwetten bepaald wat volgt:

“Wanneer de chef van een afdeling eentalig is, wordt hem met het oog op de eenheid in de rechtspraak een tweetalig adjunct toegevoegd. De adjunct mag niet tot dezelfde rol behoren. Hij wordt vooraf met dezelfde of de onmiddellijke lagere rang bekleed”.

Artikel 1 van het koninklijk besluit nr. III van 30 november 1966 bepaalt: “In de centrale diensten is de bij artikelen 43, § 6, van de SWT bedoelde chef van de afdeling alleen de hoge ambtenaar die, ten aanzien van de overheid waaronder hij ressorteert, rechtstreeks verantwoordelijk is voor de eenheid in de administratieve rechtspraak”.

Uit het verslag St.-Rémy (Kamer-Doc. 331, 1961-1962, nr. 27, p. 34) en uit het verslag de Stexhe (Senaat-Doc. 304, 1962-1963, p. 23) blijkt dat onder “centrale diensten” moet worden verstaan “diensten waarvan leiding uitgaat” en “directie- of leidinggevende diensten”.

Bovendien wordt in het verslag de Stexhe (Senaat-Doc. 304, pp. 8 en 24) en in de parlementaire handelingen van de Kamer (interventie van dhr. De Schrijver van 11 juli 1963, p. 48) gepreciseerd dat de leidinggevende diensten van parastatale instellingen mogen worden beschouwd als centrale diensten.

De HZI is een instelling van openbaar nut die werd opgericht door de wet van 14 juli 1955 tot wijziging van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de werknemers. Het is een instelling die via de regeringscommissarissen onder toezicht staat van de minister van sociale zaken.

Uit de meegedeelde inlichtingen blijkt dat de HZI onder leiding staat van een administrateur generaal en zijn adjunct van de andere taalrol, en dat zij onderverdeeld is in vier diensten (algemene dienst, financiële dienst, medische dienst en dienst wetgeving).

De HZI werd met al haar taken belast binnen het raam van de opdrachten die worden toebedeeld aan een volwaardige verzekeringsinstelling. Deze opdrachten hebben te maken met financiën, techniek, sociale aangelegenheden, informatie, medebeheer en deelname aan de uitwerking van de wetgeving en reglementering.

Binnen het raam van die laatste twee opdrachten (de andere zijn van uitvoerende aard), wordt de HZI vertegenwoordigd in diverse beheersorganen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering die werden opgericht in de schoot van het RIZIV. Zo bijvoorbeeld

het Beheerscomité van de Dienst voor Uitkeringen (een orgaan dat beslissingen neemt en reglementerende bevoegdheid heeft) en de Technische Ziekenfondsraad (een adviesorgaan). Bovendien is de HZI ook vertegenwoordigd in de Dienst voor Geneeskundige Controle (die onder meer belast is met het vastleggen van normen en richtlijnen met het oog op de organisatie van het medisch toezicht).

De HZI neemt dus, net als alle andere verzekeringsinstellingen deel aan de uitwerking van de reglementering inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering.

In verband met de aanstelling van een tweetalig adjunct in een gelijkaardige instelling – de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakante – heeft de Raad van State geoordeeld dat die instelling “niettemin, zij het in beperkte aangelegenheden, de bevoegdheid om te beslissen of te bevelen (heeft) die kenmerkend is voor de centrale diensten in de zin van artikel 43, § 6, van de SWT. Er zit in die taken, althans in rechte, stof voor administratieve rechtspraak en bijgevolg voor het instandhouden van een eenheid ervan” (arrest Panny nr. 27.039 van 17 maart 1986).

Bijgevolg en gelet op het voorgaande, is de VCT van oordeel dat de HZI een dienst is die een beslissings- of leidinggevende macht uitoefent en instaat voor de eenheid in de rechtspraak. Het gaat om een centrale dienst in de betekenis van de SWT.

De administrateur-generaal van de HZI is een hoge ambtenaar met de hoedanigheid van hoofd van een afdeling, als bedoeld door artikel 43, § 6, SWT, en artikel 1, 1^e lid, van het koninklijk besluit nr. III van 30 november 1966, die rechtstreeks verantwoordelijk is voor de eenheid in de administratieve rechtspraak. Hij is eentalig Frans.

Volgens de Raad van State heeft de invoering van het ambt van tweetalig adjunct tot doel een dienst waarvan het hoofd eentalig is, derwijze te organiseren dat hij in staat is te functioneren conform de SWT (arrest 21.398 van 24 september 1981).

De bepalingen betreffende de rol van de taaladjunct – die van openbare orde – zijn, hebben o.m. tot doel het recht van elk personeelslid te vrijwaren inzake behandeling van zijn persoonlijke aangelegenheden door een gezagsdrager van zijn taalrol (arrest R.v.St. nr. 23.419 van 30 juni 1983).

Aangezien de administrateur-generaal niet op de bij artikel 43, § 3, 3^e lid, van de SWT voorgeschreven manier heeft bewezen de tweede taal voldoende te kennen, dient hem, met het oog op het vrijwaren van de eenheid in de rechtspraak, verplicht een tweetalig adjunct te worden toegewezen.